

- I. Projekt uchwały budżetowej przedłożony został przez Wójta Gminy w dniu 15 listopada 2023 r. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne.
1. Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym Uchwałą Nr 486/LIV/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej ze zmianami.
 2. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212 i 215 cyt. ustawy.
- II.
1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:
 - a) dochody w kwocie 183.128.725,83 zł, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 166.304.157,43 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 16.824.568,40 zł;
 - b) wydatki w kwocie 234.565.069,86 zł, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 167.601.938,97 zł.

- wydatki majątkowe w kwocie 66.963.130,89 zł.
3. Przewidziane w projekcie uchwały budżetowej dochody bieżące powiększone o środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych, są wyższe od planowanych wydatków bieżących, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na rok 2024 oraz w projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwonak na lata 2024-2043 wynika, że w 2024 r. i latach następnych spełniona będzie relacja, o której jest mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu. Skład Orzekający jednakże zauważa, że w roku 2029 różnica pomiędzy relacją określoną po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) a dopuszczalnym limitem spłaty zobowiązań określonym po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy, jest niewielka i wynosi 0,53 punktu procentowego.
- Skład Orzekający wskazuje zatem na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywania korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realistyczności prognozowania, ewentualnie dokonywania zmian w harmonogramie spłaty zobowiązań, celem zachowania reguły określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w projekcie wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych. Konieczne jest zatem rzetelne ustalenie możliwych do realizacji wielkości budżetowych w poszczególnych latach prognozy. Przy czym należy mieć na uwadze, że prognoza musi być realistyczna i gwarantować we wszystkich latach, nie tylko zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, ale również realizację nałożonych na Gminę zadań.
5. Projektowany wynik budżetu to deficyt w wysokości 51.436.344,03 zł, który zgodnie z § 4.1 projektu uchwały budżetowej zostanie sfinansowany przychodami z tytułu:
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 636.479,72 zł,
 - sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 46.452.909,06 zł,
 - wolnych środków w kwocie 4.346.955,25 zł.
- W załączniku Nr 7 pn. „Przychody i rozchody budżetu w 2024 r.” do projektu uchwały budżetowej zaplanowano przychody z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 636.479,72 zł,
- sprzedaży innych papierów wartościowych (§ 931) w kwocie 51.669.669,06 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217. Ust. 2 pkt 6 (§ 950) w kwocie 7.846.955,25 zł.

a także rozchody z tytułu:

- wcześniejszej spłaty istniejącego długu jednostek samorządu terytorialnego (§ 965) w kwocie 3.500.000,00 zł,
- wykupu innych papierów wartościowych (§ 982) w kwocie 5.100.000,00 zł,
- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 116.760,00 zł.

Z bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2022 r., sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2023 oraz uchwały w sprawie budżetu na rok 2023 (po zmianach dokonanych uchwałą Nr 772/LXXII/2023 Rady Gminy Czerwonak z dnia 23 listopada 2023 r.) wynika, że Gmina dysponuje niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.826.368,51 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie 2023 r. oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 20.345.835,30 zł, które zostały zaangażowane w budżecie 2023 r. w wysokości 11.865.865,77 zł (**pozostało niewykorzystanych 8.479.969,53 zł**).

Zatem na dzień wydania opinii Gmina dysponuje wolnymi środkami (niezaangażowanymi w budżecie roku 2023) w kwocie 8.479.969,53 zł, które może zaangażować w budżet roku 2024.

Skład Orzekający stwierdził, że zarówno z treści projektu uchwały budżetowej jak również załączników do niej, nie wynika jakie wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach planuje się sfinansować z zaplanowanych w § 905 przychodów w kwocie 636.479,72 zł, co stanowi naruszenie art. 212 ust. 1 pkt 8 oraz art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Również z uzasadnienia do projektu budżetu na 2024 roku oraz objaśnień do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwonak nie wynika podstawa zaplanowania przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 636.479,72 zł.

W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje uwagę.

6. Planowane w projekcie uchwały budżetowej dochody z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone gminie ustawami oraz na zadania własne bieżące, a także z tytułu części oświatowej, wyrównawczej i równoważącej subwencji

ogólnej oraz wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i osób prawnych, zgodne są z kwotami wynikającymi z zawiadomień dysponenta.

7. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej oraz rezerwy celowej, mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a ponadto rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122).
8. W postanowieniach projektu uchwały lub w załącznikach wyodrębniono dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw .
9. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu nie budzi zastrzeżeń.
10. Planowane w projekcie uchwały budżetowej wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć ujętych w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwonak na lata 2024-2043 dla roku 2024, co spełnia wymóg wynikający z art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
11. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zaplanowane zostały w kwocie 12.100.000,00 zł, natomiast wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie 15.404.982,00 zł.

Zatem projektowane dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywają w całości kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.) rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy:

- 1) środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2-2c ustawy, lub
- 2) celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.

Do dnia wydania niniejszej opinii do tut. Izby nie wpłynęła uchwała Rady Gminy Czerwonak o pokryciu w 2024 r. części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych Gminy Czerwonak, niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

III. Skład Orzekający stwierdził, że

1. W załączniku Nr 1 pn. „Dochody” w rozdziale 01043 – „Infrastruktura wodociągowa wsi” w § 6370 – „Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych” zaplanowano środki w wysokości 2.829.057,08 zł. W załączniku Nr 2 pn. „Wydatki” w rozdziale tym zaplanowano wydatki sklasyfikowane w § 6370 – „Wydatki poniesione

ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych” w wysokości 1.915.000,00 zł.

W budżecie roku 2023 w rozdziale 01043 w § 6370 zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 887.793,78 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający ustalił, że planowane w 2024 środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych (tj. 2.829.057,08 zł) są wyższe o 26.263,40 zł od wydatków z tytułu środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych (tj. wydatki planowane w 2024 – 1.915.000,00 + wydatki planowane w 2023 – 887.793,78 zł, co łącznie daje 2.802.793,78).

Zarówno w budżecie roku 2023 jak i projekcie budżetu na 2024 rok w rozdziale 01043 planuje się zadania pn. „Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Annowie i Owińskach” oraz „Modernizacja SUW w Potaszach wraz z modernizacją sieci wodociągowych”.

Kwoty planowanych dochodów i wydatków przedstawia poniższa tabela.

nazwa zadania	dochody 2024 § 6370	wydatki 2024 § 6370	wydatki 2023 § 6370	wydatki razem	dochody - wydatki
Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Annowie i Owińskach	800 057,08	518 000,00	450 056,58	968 056,58	(-) 167 999,50
Modernizacja SUW w Potaszach wraz z modernizacją sieci wodociągowych	1 059 000,00	427 000,00	437 737,20	864 737,20	(+) 194 262,80

Z powyższego wynika, że dochody uzyskane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania „Modernizacja SUW w Potaszach wraz z modernizacją sieci wodociągowych” przewyższają kwotę wydatków poniesionych i planowanych do poniesienia ze środków z tego Funduszu.

Zgodnie z uchwałą Nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych dofinansowanie z programu wypłacane jest po zakończeniu realizacji zadania lub jego wydzielonego etapu.

Zatem brak jest podstaw do planowania dochodów w kwocie wyższej niż planowane wydatki związane z realizacją zadań.

W uzasadnieniu nie odniesiono się do powyższego.

2. W postanowieniu § 10 projektu uchwały zapisano: „Ustala się kwotę 4.000 000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania”. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), do wyłącznej właściwości rady gminy należy określenie wysokości sumy, do której wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania. Zatem powyższe postanowienie winno brzmieć „określa się sumę 4.000.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania”.

3. W załączniku Nr 2 pn. „Wydatki” do projektu uchwały w rozdz. 80146 /Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli/ zaplanowane zostały wydatki na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli w łącznej kwocie 181.951,00 zł, co stanowi 0,76% planowanych w dz. 801 /Oświata i wychowanie/ wydatków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (planowanych w kwocie 23.918.701,00 zł). Skład Orzekający wskazuje, że stosownie do art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.) w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych – w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, z zastrzeżeniem ust. 2.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wyraził opinię jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Gableta

Pouczenie: Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.